

Naročnina \$2.00 na
let. Izhaja dva krat
na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELANDSKA
AMERIKA

Excellent advertising
medium.

CLEVELAND, OHIO, TOREK, 14. JANUARIJA 1913.

VOL. VI

ST. 4. NO. 4.

Mestne novice.

Zavest Clevelandske naselbine glede lastne podpore in napredka vedno bolj narašča med rojaki.

NOVA DRUSTVA.

Na pravi poti smo. Nismo se zmotili pred časom, ko smo povedali, da Slovenska Dobrodelna Zveza v Clevelandu bo napredovala bolje kot vsaka druga jednota. To nam kažejo, ljudje sami. Ker če ni navdušenih rojakov v Clevelandu, ki se ne bi zavedali svoje lastne moči v domačem mestu, Zveza ne bi mogla tako napredovati kot je napredovala. Tri društva so se ustanovila v teku treh tednov z nad 100 novimi člani. Novi ljudje so vsak dan na vrsti, da pristopajo. Na vseh straneh so pričakovanja v najboljše nade. Glavni odbor Zvezze deluje z vso silo, da predoči rojakom korist domače organizacije. Poleg tega pa ima ideja domače organizacije v Clevelandu toliko agitatorjev med nasimi rojaki, da je v resnicu treba pričakovati najlepših uspehov. Gotovo se vsakdo naveliča, da bi denar neprestano pošiljal v družga mesta, ko ga lahko obdrži doma v vleč od njega korist.

V nedeljo popoldne se je vzbudila newburška naselbina. Sklican je bil shod, da se ustanovi društvo, ki se priklopi k S. D. Z. Odzvalo se je toliko rojakov, da je bila dvorana polna. Nastopili so govorniki, ki so povdorjali pomen domače organizacije, in takoj se je odzvalo 22 rojaku, med njimi ugledni in stali prebivalci Clevelandu, ki so pristopili k novemu društvu. Da pokazejo ljudem svoje dobro misljenje, da dajo takoj v začetku dober vzgled, so društu dali ime "Mir". Krasno ime za najnovejše društvo clevelandske organizacije. Cleveland je v prvi vrsti tukaj, da mirno podpira svoje lastne reveže, bolnike, tolazi udove in sirote, ni pa poklican v to, da bi pošiljal denar druga mesta in skrbel za gorje v drugih mestih. Med seboj imamo dovolj revezev, ki so potrebeni pomoci, katero dobijo takoj doma, ne pa da bi se v drugih krajih prepričali z drugimi organizacijami za podporo. Kar je clevelandskega denarja, naj ostane doma, in čutili boste vsi, da so to dobre besede. Da pa te besede niso brez vseha, pa kažejo ljudje, ki čimdalje bolj pristopajo v domačo slovensko podporno organizacijo, Slovensko Dobrodeleno Zvezo.

—Ubilo je rojaka Frank Kastelic v nedeljo zjutraj ob pol sestih, in sicer na progi Pennsylvania železnice blizu Quincy ave, nasproti Cleveland Foundry Co. Ranjki Kastelic je bil že dolj časa v Ameriki. Zavarovan je bil pri društvu sv. Franciška, K.S.K.J. Zapuščen je v dva otroka. Počivaj v miru!

—Iz voza so ukradli tvrdki Frank's Dry Cleaning Co. eno bleko in konjsko plahlo. Tato voda v Clevelandu pride danes v resnicu vse prav.

—Najden je bil poročni prstan neke neveste v Collinwoodu. Katera ga pogreša, naj se zgledi pri župniku slovenske cerkve v Collinwoodu.

—Umrl je vsem Clevelandjanom poznani gostilničar L. Vehovec. Ranjki je bil v resnici prava pristna slovenska duša, prijazen in podprt pov sod, kjer je mogel. Zato so ga pa ljudje tudi vedno čitali in ljubili. Zguba ranjega je brido zadeba žaljučo soprogom in otrokom, kateri je ranjki

zapustil. Kakor čujemo, je bil član društva "Naprek, št. 5 SNPJ in član dr. Slovenija. Rojen je bil v Zlatem polju na Gorenjskem. V Ameriki je bil 14 let. Star je bil 49 let. Počivaj v miru!

—V nedeljo, 19. jan. ima sejo društvo "Glas clevelandskih delavcev" št. 9. S. D. Z. Seja se vrši v prostorih Lov. Petkovška na Addison Rd. in sicer je pričetek točno ob pol dveh popoldne. Ravnatom se bo nahajal tudi vrhovni zdravnik Zvezze, dr. Seliškar in bo preiskal vse kandidate, ki hočejo pristopiti k društvu. To društvo je takoj ob ustanovitvi sprejelo 29 članov, sedaj nam pa vestni in delavni uredniki društva poročajo, da jih imajo za prihodnost sejo že 39 popoloma novih. Slovenci, ki nista še v društvu, prisopite, da bo društveno število narastlo na 100.

—Seja Slovenskega Sokola se vrši v nedeljo, 19. januarja ob 2. uri popoldne v navadnih prostorih.

—Zadružna zveza v Clevelandu, ki je imela dve prodajalni, je morala zapreti svoja vrata v petek popoldne. Petstotinčarjev iste družbe zastonj iščese sedaj svoj denar ob podjetju.

—Zadružna zveza v Clevelandu, ki je imela dve prodajalni, je morala zapreti svoja vrata v petek popoldne. Petstotinčarjev iste družbe zastonj iščese sedaj svoj denar ob podjetju. Zvezina sodišče je po vedalo, da mora družba napovedati bankerom. Vendar velike zgue ne bo, ker vrednost se ceni na \$3000, dolga pa je \$2600. To je konec osemmeščnega delovanja zadružne prodajalne, ker slednja nikar ni mogla konkurrirati z drugimi prodajalnami. Delničarji omenjene prodajalne so se sami izjavili, da blago druge, posebno v mestu na tržnicih, lahko ceneje kupujejo kot v tej prodajalni. Kompanija je bila organizirana 4. marca lanskega leta s kapitalom \$10.000, in je imela 502 delničarja, ki so plačevali od 10 do 30 dollarjev vsak. Sprva je šlo dobro, pozneje pa so posli vedno bolj nazadovali. Hoteli so imeti vse blago plačano za gotov denar, pa so prišli do prepričanja, da je med ljudmi tudibog mnogo siromakov, ki ne morejo vsega takoj plačati. To poročilo je priobčil časopis "The Cleveland Press".

—V Popovičevi dvorani je ustanovil neki Nemec Albert Schwartz, v soboto zvečer "Avstrijsko zabavno društvo".

—Tajnike clevelandskih podpornih društev, ki imajo v našem listu državne oglase, prav ujedno prosimo, da čimprej primesejo natancne naslove predsednikov, tajnikov, blagajnikov in zastopnikov v našem uradu, da jih uvrstimo pod imenik društvenih urednikov. Ob tej priliki pa tudi naznanjam drugim clevelandskim društvom brez izjeme, da oglašujejo v našem listu, ki je najbolj uspešno, da doseže vse člane vseh društev v Clevelandu. Cena za celoletni oglas je majhna, uspehi pa dobrin v veliki.

Milijonarski slepar pobegnil.

—Iz Pariza poročajo: Znani finančnik Rochette je pobegnil. Rochette je bil zaradi mnogo številnih sleparij v skupinem številu 150 milijonov frankov obsojen na tri leta ječe. V petek bi moral nastopiti kazen.

Priporočilo.

Rojakom v Rock Springs, Wyo. in v okolici naznanjam, da je naš zastopnik tam g. Fr. Eržen in g. Anton Justin, ki sta vsega zaupanja vredni rojaka in se slednji lahko vedno na nje obrnejo, za vse, kar od nas potrebujejo. Rojakom jih prav toplo priporočamo.

Upam, "Clev. Amerike".

Turki silijo na vojsko.

Mirovna pogajanja v Londonu so se končala z velikim neuspehom. Turki nikakor nečejo izročiti Bulgarom Drinopolje, in se raje začnejo zopet boriti. Rumunska država se je začela oboroževati. Turki so prekinili vsak dogovor glede miru.

Avtstria na tistem ščuje Turke, da se ne udajo balkanskim narodom. Angleži so nevoljni nad Rumuncem, ker se oborožujejo. Turki hitijo zbirati svoje vojake pred Carigradom. Balkanci so pripravljeni, da vsak trenutek začnejo z novo vojsko. Srbska in črnogorska armada je pripravljena, da začne takoj z vojsko. Grki so z brodovjem pred Dardanelami.

London, 12. jan. Na vsak način se vojska na Balkanu zoper začne. Turški delegati so hoteli že v soboto odpovedati iz Londona, ker so se izjavili,

da nikakor ne morejo več na prej zborovati z balkanskimi poslanci. Sir Edward Grey, angleški tajnik za zunanje, je komaj preprosil Rechad pašo, naj ostane še v Londonu, da pride do resnih mirovnih pogodb.

Turški delegati so ves čas čakali, da se Balkanci nekoličko ponizajo pred Turčijo, in jo za božjo voljo prosijo, naj jim da to, kar bi si Balkanci lahko sami s silo vzel. Ker pa Balkanci niso hoteli klečati Pred Turki, pač pa so vztrajali pri svojih zahtevah, ki pravijo, da mora biti Drinopolje bulgarsko, so Turki pretrgali vse pogovore, in turški delegati se bodo pojavili na Balkanu v očigledni ne morejo priprustiti Turkom, da bi imeli isto ozemlje kot pred vojsko.

V soboto so se prekinile seje. Bulgarski, srški in črno-gorski delegati so se izjavili, da nastane vojska v štirih dneh. Grečija pa sploh nikdar ni nehala z vojsko. Srbci si pripravljeni udariti vsak trenutek, a napram Črnogorcem se mora priznati, da so jih Turki iz trdnjave Skadra neprestano napadali, tudi potem, ko je bil premir sklenjen. Raditega pa, če se sovražnosti zoper pričnejo, bodojo oči vseh obrnjene na Drinopolje, kajti to je glavna točka, katero morajo imeti balkanski zaveznički v oblasti, če hočejo dobiti ugodne mirovne pogoje od Turkov.

Vojški izvedenci pravijo, da će se začne vojska, da mora Drinopolje pasti v nekaj dneh, če se žravije 5000 mož. Na drugi strani so pa Grki pripravljeni da branijo egejske otroke, in jih nikakor ne izročijo Turkom. Izjavili so se: Vojški nam je dala to zemljo, in samo vojska jo more zoper vzetiti.

Balkanski zaveznički pa niko niso krivi, da se zoper prične vojska. Kriva je v prvi vrsti Avstrija, potem pa Nemčija. Ko se je vršila vojska, so velesile prosile Balkance, naj čimprej sklenejo mir, češ, da jim bodo velesile pomagale pri sklepanju miru. Kako hitro so se pa začeli mirovni pogovori, so velesile nikakor niso brigale, da bi pritiskele delovljaj na Turke, da postajo začne, teda bo položaj drugačen. Velesile so krive, da na Balkanu še ni miru. Miru pa ne bo, dokler je turška vojska tako pripravljena za zoperi napad, kakor je danes. Končno bo moral v resnici orozje odločiti, kakšen bo uspeh, da prihodnjost Balkana. Bulgari so se pa izjavili, da so to le prazne turške grožnje, katerih oni niko ne upoštevajo.

Balkanski zaveznički so pa medtem že popolnoma siti večnega čakanja. Velevlasti so se izjavile, da pošilje Turci končno zahteva, da mora skleniti mir, toda balkanski poslanci so prepricani, da to ne bo imelo nobenega uspeha. Vendar se balkanski poslanci dobro zavedajo svojega položaja. Oni dobro vedo, kaj pomeni za Evropo, če se vojska zoper začne. Oni dobro vedo, da bo treba poslati v vojsko najbolje svoje sinove, če hočejo imeti zoper uspehe, dobro

na za vsak trenutek.

London, 12. jan. Evropski poslanički so pisali nota na Turčijo, v katerem priporočajo turški vladi, da odstopi Drinopolje Bulgarom ter da sploh privoli v vse balkanske zahteve. Ako tega ne storiti, teda velešile nikakor ne morsajo garantirati za nadaljnji obstanek Turčije v Evropi.

Atene, Grčija, 12. jan. Turki so napadli grško vas Keramica, kjer so poklali 120 prebivalcev in požgali vse hiše. Ljudje so se zatekli v neko duplino. Turi so jih našli, so napravo izvlekli ven vse žene, jih zlorabili in onečastili, potem pa jih zoper zapodili nazaj v duplino, pred katero so naredili ogenj, tako da so se ljudje zadušili.

London, 12. jan. Angleška vlada je silno nezadovoljna z Rumuncem, ker se oborožujejo. S tem samo pospešujejo nadaljnjo vojsko. Kakor je čuti, storiti za Rumuncu Avstrijska vlad, ki hoče Balkancem narediti kar največ sitnosti. Anglijski minister za zunanje zadeve je sporočil včeraj rumunskemu poslaniku v Londonu, da Anglija nikakor ne more biti v prijateljskih zvezah z Rumuncijem, če v tako teškem položaju kot je danes, izizza s svojo vojsko in položaj še bolj zaplete. Rumunski kralj je prilil tri dni odloga, da pove svoje mnenje.

London, 12. jan. Turški delegati so se danes izjavili: "Ničke nas ne more prisliti, da prostovoljno odstopimo Balkan. Nam je nemogoče, da izročimo Drinopolje v tuje roke. Da smo za mir, kaže to, da smo odstopili štiri petine naše zemlje v Evropi Balkancem, toda Drinopolja, ki je sveto mesto za Turke, nikakor ne izročimo. Nikdar v zgodovini se niše pristipilo, da bi premagani narod toliko žrtvoval, kot smo mi. Poželjivost balkanskih narodov je prevelika. Balkanski narodi se prevezhljajo s svojimi zmagami. Če se vojska zoper začne, teda bo položaj drugačen. Velesile so krive, da na Balkanu še ni miru. Miru pa ne bo, dokler je turška vojska tako pripravljena za zoperi napad, kakor je danes. Končno bo moral v resnici orozje odločiti, kakšen bo uspeh, da prihodnjost Balkana. Bulgari so se pa izjavili, da so to le prazne turške grožnje, katerih oni niko ne upoštevajo.

Balkanski zaveznički pa niko niso krivi, da se zoper prične vojska. Kriva je v prvi vrsti Avstrija, potem pa Nemčija. Ko se je vršila vojska, so velesile prosile Balkance, naj čimprej sklenejo mir, češ, da jim bodo velesile pomagale pri sklepanju miru. Kako hitro so se pa začeli mirovni pogovori, so velesile nikakor niso brigale, da bi pritiskele delovljaj na Turke, da postajo začne, teda bo položaj drugačen. Velesile so krive, da na Balkanu še ni miru. Miru pa ne bo, dokler je turška vojska tako pripravljena za zoperi napad, kakor je danes. Končno bo moral v resnici orozje odločiti, kakšen bo uspeh, da prihodnjost Balkana. Bulgari so se pa izjavili, da so to le prazne turške grožnje, katerih oni niko ne upoštevajo.

Balkanski zaveznički so pa medtem že popolnoma siti večnega čakanja. Velevlasti so se izjavile, da pošilje Turci končno zahteva, da mora skleniti mir, toda balkanski poslanci so prepricani, da to ne bo imelo nobenega uspeha. Vendar se balkanski poslanci dobro zavedajo svojega položaja. Oni dobro vedo, kaj pomeni za Evropo, če se vojska zoper začne. Oni dobro vedo, da bo treba poslati v vojsko najbolje svoje sinove, če hočejo imeti zoper uspehe, dobro

Priporočilo.

Naš zastopnik za Waukegan in No. Chicago, Ill. je Mr. Fr. Osredkar, Box 546 No. Chicago, Ill., ki je pooblaščen, da pobira naročnino. Rojakom ga priporočamo.

Mr. Louis Vesel.

je pooblaščen zastopnik za Gilbert, Minn. in druga sosednja mesta ter ga rojakom povzdružuje iz enega prnika, dve generali in dve spremjevalci, ki so bili v majstrovo inkognito na poti iz Londona v Rim.

Naši dopisi.

Ostra sodba članov K. S. K. J. proti sedajnemu uredniku glasila iste Jednote in napadu uradnikov.

IZ JOLIETA.

Kansas City, Kans. Cenjeno uredništvo. Dovolite mi nekoliko prostora, da izrečem svoje mnenje. Malo dobrega morem poročati. Rekel bi, da napredek v našem mestu je še prej velik, posebno v gospodarskem oziru, zato se tukaj nova slovenska šola, in naš vrli stavbeni odbor se vneto pripravlja za blagoslavljenje vsgelinega kamma.

Gospod urednik, kaj berem v časopisih, da se v Jolietu nekdo razteži in vtika prste med močna Jednote, vratna. Poznam gospoda Schnellerja, bral sem njegov dopis. Meni se ne dozvede napačen. Am Slovenija je pa tako razburilo, da psuje noč in bil Ali ni to skrajno sramotno, da katoliško glasilo katoliške Jednote zaražuje katoliškega predsednika Jednote? Ali ni to občajovanja vredno? Premislimo, dragi bratje v K. S. K. Jednote, kaj se dela tukaj? Gospod Kranjec, vas tudi poznam od doma. Vam je izročena čreda ovac, ali z drugimi besedami, vi ste dušni pastir, zakaj se pa vikarie v posvetne zadeve? Ali je mogoče z Schnellerjem vera v naravnosti. Pojdite, pojrite, gospod Schneller je bolj veren in marljiv človek kot ste vi. Pustite nam, članom Jednote, posvetne posle, ne kalite miru v K. S. K. Jednote, pustite v mitu g. Schnellerja, ker je on naš predsednik, ne pa vi. Saj vas ne vbojdel s šilom. Nikar nas ne učite kozjih molitvic.

G. urednik, slab časi prihaja. Spomnil sem se, kaj sem sišel od očeta, ko sem bil še otrok. Moj oče je imel vino grad, v katerem je bilo trebatne obrezati. Bilo je to leta 1885, ko je moj oče, Bog mudri večni mir, poklical nekaj starih možakov, da so trete obrezovali. Možaki so pripravili, kako Spomnil sem se, kaj sem sišel od očeta, ko sem bil še otrok. Moj oče je imel vino grad, v katerem je bilo trebatne obrezati. Balkanski narodi so preve

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:	
Na Ameriko	\$2.00
Na Evropo	\$3.00
Na Cleveland po pošti	\$2.50
Posebne izdaje po 3 centa.	

Doprisk hres podpis in osnovnosti se ne sprejemajo

Vsa pismo, dopisi in denar naj se pošljita na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,

610 ST. CLAIR AVE. N. E.

CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.

LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

REG. U. S. PAT. OFFICE, CLEVELAND, OHIO.

PRINTED BY THE AMERICAN ASSOCIATION OF NEWSPAPERS.

BATED ON SECOND-CLASS MATTER JANUARY 1, 1899, AT THE POST OFFICE AT CLEVELAND, OHIO, UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

No. 4, TUE. JAN. 14 '13 Vol. VI.

ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO.

TELEGRAMS, "C. A. M."

TELEGRAPHIC ADDRESS, "C. A. M."

Notre Dame de Paris.

Roman iz 15. stoletja po zgodovinskih zapiskih.

FRANCOSKO SPISAL VICTOR HUGO.

ZA "CLEVELANDSKO AMERIKO" PRIREDIL L. J. P.

"Gospodje in sarženti, eno samo besedilo. Eno stvar vam moram se razložiti. Moja hčerka ja tukaj, poglejte, in to hčerko sem zgubila. Poslušajte, to je cela zgodovina. Jaz sem dobro pozna gospodon sem saržentom. Vedno so bili prijazni z menoj, kadar so dečki metali kamenje na mene. Slabo življenje sem imeli ves čas. Gotovo mi pustite mojega otroka, kadar zveste vse. Bila sem uboga in nesrečna deklica. Cigani so ukradli mojega otroka. Tu je otrokov čevelj, katerega sem hrana petnajst let. Njena noge ni bila večja kot ta čevelj. Torej se me boste usmilili kaj ne, gospode? Cigani so mi ukradli hčerko in jo skrivali pred mimoj celih petnajst let. Misliš sem že, da je mrtva. Le pomicite, prijatelji, da sem jo v resnici smatrala za mrtvo. In v tej duplini sem prebivala petnajst let, brez ognja po zimi. Molila sem tako prisreno, da me je vsemogočni Bog usmilil. In ravno današnjega jutra mi je povrnil mojo hčer. To je bil njegov čudež. Kakor videte, nikakor ni bila mrtva. In prepicana sem, da mi hčerke ne vzame. Ce bi bila jaz, da potem ne bi rekla ničesar, toda ona je deklica šestnajstih let, dajeji ji priliko, da vidi solnce. Kaj hudega vam je naredila? Ničesar. Tudi jaz ne. Ali ne veste, da nimam nikogar kakor njo, da postajam stara, da mi je ona postala pravi blagoslov, katerega mi jaz poslala sveta devica? In vi ste vsi takoj mehkosrčni. Saj niste vedeli da je to moja hči, dokler vam nisem povedala. Oh, kako jo ljubim! Gospod profos, raje bi bila prestreljena skoz trebuš kot da bi videla le majhno prasko na njenih nohtovih. Vi ste kakor prijazen in dober gospod. Vse, kar sem povedala, je česnico, ali ni res? Oh, gospod, spomnite se, da ste tudi vi imeli svoje dneje mater. Vi ste kapitan, pustite mi mojega otroka! Pomislite, da vas prosim na svojih kolenih, kakor se prosi Jezusa-Kristusa. Nečesar družega si ne želim. Doma sem v Reimsu. Tam imam malo posestvo, katero mi je zapustil moj stric. Jaz nisem beračica. Ničesar družega nečem kot svojega otroka. Bog vsemogočni, ki mi jo je povrnil, mi jo ni dal samo za par trenutkov. V pravite, kraljeva volja je tako, kraljeva volja! Kako more biti kralj zadovoljen če vi ubijete mojo hčerko? In kralj je vendar usmiljen. Povem vam, da je to moja hči, ne kraljeva, ne vaša. Sla bom, vsi gremo. Kdo more ustaviti dve slabotni ženski, katerih ena je mati, druga pa hči? Pustite nas torej, da gremo proti Reimsu. Oh, saj ni mogoče! Moj otrok, moj dragi in edini otrok!"

Niti popisati se ne more njenega govora, njenih mahljajev, njenih solz in žalost, ko je govorila slednje besede. Ko jo nehala, je Tristan pomežnil z obrvimi, toda samo radičega, da je skril solzo ki se je prikazala v njegovih tigrivih očehi. Vendar premaga tudi to slaboto in reče: "Kraljeva volja je taka!"

Potem se pa sklene proti rabiju in mu zašepece v uho: "Skončaj to delo, kar hitro mogoče." Kraljevi profos je štel, da se mu zna sreča omeheti, če ne opravi hitro vsega.

Rabelj pa vojaki stopijo v cerkev. Mati se jim ne ustavlja, pač pa se približa svoji hčerkici in se vrže na njo. Ciganka vidi, kako se vojaki približujejo. Smrtni strah jo prevzame. "Mati," zakriči z glasom nesrečne bojazni, "mati, že prihaja, brani me!"

"Da, dragica, brani te bom," odvrne mati s slabim glasom; in trdo jo prime v svojem narocju ter jo poljubuje.

kotičke, je odpiral pred njim vsa skrivena vrata, oltarje z dvojnim dvi, vse skrivena zakrstije. Če bi bila nesrečna deklica še v cerkvi, bi jo moral na vsak način izdati. In ko je bil kraljevi profos Tristan že utrujen iskanja — in ob enakih prilikah se Tristan ni kmalu utrudil — tedaj je Kvasimoda sam začel naprej iskat. Dvajsetkrat je premeril vso cerkev, stokrat, na širokost, dolgost, od vrha do tal, je plezal, se plazil, skakal, tekjal, kričal, divjal, razbijjal, razsajjal, vtaknil svojo glavo v vsako duplino posvetil z bakljo v vsak temen kot, blazen, obupan. Končno pa, ko se je tudi v njegovih glavah posvetilo, da deklica ni več v cerkvi, da so jo ukradli, se počasi splazi po stopnjicah proti vrhu, po istih stopnjicah, po katerih je pred nekom dnevi takim triumfom nesel svojo Esmeraldo! Navzgor koraka s povesenim glavo, brez glasu, brez solz, da skoro brez sape Cerkev je bila zopet prazna, in smrtni molk je vladal v njej. Streliči so se umaknili iz cerkve, da zasedajoči čaravnico po mestu. Kvasimodo, popolnoma sam v cerkvi, se vrne v celico, kjer je lepa ciganka spala neka; tudi pod njegovim varstvom. Ko se približa celici, se spomni, da je najbrž še notri. Zdeto se mu je, da je duh prinesel nazaj; da je ta mala celica premirna, preveč varna, da ona ne bi bila v njej. "Da," reči sam sebi, "najbrž spi ali pa moli. Bog ne daj, da bi jo vzbudil!" Končno pa si vzame pogum, gre po prstih naprej, pogleda okoli sebe in stopi v celico. Prazna! Celica je prazna! Nesrečni grbec počasi stopa po celici, dvigne postelj, pogleda pod postelj, kakor bi se mogla skriti med žlomnicami v tlu. Potem pa strese z glavo in se za trenutek zamakne. Naenkrat pa zažene z vso silo bakljo ob tla, jo pohodi in se zažene s takim grozom in glavo ob zid, da je odmievalo okoli. Kri se mu vlijije iz glave, in nesrečno pada nezavesten na tla. Kvasimodo je spoznal.

Ko pride zopet k zavesti, se vrže na postelj, se valja po njej in divje poljubuje mesto, kjer je deklica počivala. Potem se pa umari in leži nekaj minut, ko bi ga zapustilo zivljenje. Potem pa vstane, ves poten, omahujoč ter začne z glavo trktati ob zid z grozno natančnostjo urnega nihala s trdnim sklepom moža, ki je pripravljen, da si zbjije možgane iz glave. Končno pa pada v celico v omedlevico in oblez. Čez eno uro se dvigne in po rokah se splazi iz celice, ves divji obupa. Vse se pred celico in gleda tako žalostno v prazno sobo, kakor ne bi mogla gledati žalostna mati, ki vidi pred seboj prazno zibelko in mrtvaško krsto polno umrlih njenih otrok. Ne zine hesedice, le tunasem pretresi stražen zdihljaj njegove celo telo, toda bil je zdihljaj brez solz, kakor poletni bliski, ki ne povzročijo groma.

Konečno pa, ko je začel vendar zopet nekaj misli, mu pride v glavo, kdo neki bi mogel ciganko odpeljati. Spomne se na arhideakona. Spomnil se je, da nihče razven Klavdija ni imel ključa do stopnjic, ki so vodile do celice. Potem se pa spomni na ponocne napade arhideakona na deklico. Pri prepadu je sam pomagal, pri drugem pa je pašil deklico. V spomin si pokliče še tisoč drugih mislij, in končno pride do zaključka, da nihče drugi ni mogel vzeti deklice kot arhideakon sam. Toda imel je takoj spoštovanje, hvaležnost in ljubezen do duhovna, da se niti v tem trenutku, ko bi pokljal cel svet, ne bi drznil dvigniti nad njega.

Kvasimodo torej premisljuje, da je arhideakon vse to povzročil, in namesto smrtnega sovraštva napram njemu, se vseli v njegovo dušo smrtno žalost. V tem trenutku pa opazi na balustradi vecjega stolpa neko postavo. Takoj spozna osebo. Bil je arhideakon. Klavdijeve stopinje so bile teške in premišljene. Ko je korakal ni gledal pred sebe, pač pa je bilo njegovo obličeje obrnjeno proti reki Seini, v bližini trga Greve. Duhoven ko-

raka mino Kvasimoda, ne da bi ga opazil.

Kvasimodo pa vstane in sledi duhovnu.

Ko pride na vrh stolpa za duhovnoma, se pazno okoli ozira, da pogleda, kje je duhoven. Klavdij je bil obrnjen proti njemu s hrbotom. Duhoven, katerega oči so bile obrnjene proti mestu, je bil s prsim naslonjen na balustrado najvišje točke stolpa in gledal proti mestu.

Kvasimodo se pa po volčje pripazi za njim, da vidi, kaj duhoven opazuje. Arhideakon je bil tako zamišljen, da ni čutil grbec za seboj.

V Kvasimodu je kar gorelo, da bi zvedel, kaj je duhoven naredil s ciganko. Toda o arhideakonu se je zdele, da z dušo ni navzoč na tem svetu.

Pri njem pa je nastopil tak trencutek življenja, da ni čutil več, da so tla pred njim. Tako je stal mirno in zamišljeno, toda molk in zamišljeno je imelo nekaj takoj grozneg vsebi.

Cerkev je bila zopet prazna, in smrtni molk je vladal v njej. Streliči so se umaknili iz cerkve, da zasedajoči čaravnico po mestu. Kvasimodo, popolnoma sam v cerkvi, se vrne v celico, kjer je lepa ciganka spala neka; tudi pod njegovim varstvom. Ko se približa celici, se spomni, da je najbrž še notri. Zdeto se mu je, da je duh prinesel nazaj; da je ta mala celica premirna, preveč varna, da ona ne bi bila v njej. "Da," reči sam sebi, "najbrž spi ali pa moli. Bog ne daj, da bi jo vzbudil!" Končno pa si vzame pogum, gre po prstih naprej, pogleda okoli sebe in stopi v celico. Prazna! Celica je prazna!

Ko pride zopet k zavesti, se vrže na postelj, se valja po njej in divje poljubuje mesto, kjer je deklica počivala. Potem se pa umari in leži nekaj minut, ko bi ga zapustilo zivljenje. Potem pa vstane, ves poten, omahujoč ter začne z glavo trktati ob zid z grozno natančnostjo urnega nihala s trdnim sklepom moža, ki je pripravljen, da si zbjije možgane iz glave. Končno pa pada v celico v omedlevico in oblez. Čez eno uro se dvigne in po rokah se splazi iz celice, ves divji obupa. Vse se pred celico in gleda tako žalostno v prazno sobo, kakor ne bi mogla gledati žalostna mati, ki vidi pred seboj prazno zibelko in mrtvaško krsto polno umrlih njenih otrok. Ne zine hesedice, le tunasem pretresi stražen zdihljaj njegove celo telo, toda bil je zdihljaj brez solz, kakor poletni bliski, ki ne povzročijo groma.

Ko pride zopet k zavesti, se vrže na postelj, se valja po njej in divje poljubuje mesto, kjer je deklica počivala. Potem se pa umari in leži nekaj minut, ko bi ga zapustilo zivljenje. Potem pa vstane, ves poten, omahujoč ter začne z glavo trktati ob zid z grozno natančnostjo urnega nihala s trdnim sklepom moža, ki je pripravljen, da si zbjije možgane iz glave. Končno pa pada v celico v omedlevico in oblez. Čez eno uro se dvigne in po rokah se splazi iz celice, ves divji obupa. Vse se pred celico in gleda tako žalostno v prazno sobo, kakor ne bi mogla gledati žalostna mati, ki vidi pred seboj prazno zibelko in mrtvaško krsto polno umrlih njenih otrok. Ne zine hesedice, le tunasem pretresi stražen zdihljaj njegove celo telo, toda bil je zdihljaj brez solz, kakor poletni bliski, ki ne povzročijo groma.

Ko pride zopet k zavesti, se vrže na postelj, se valja po njej in divje poljubuje mesto, kjer je deklica počivala. Potem se pa umari in leži nekaj minut, ko bi ga zapustilo zivljenje. Potem pa vstane, ves poten, omahujoč ter začne z glavo trktati ob zid z grozno natančnostjo urnega nihala s trdnim sklepom moža, ki je pripravljen, da si zbjije možgane iz glave. Končno pa pada v celico v omedlevico in oblez. Čez eno uro se dvigne in po rokah se splazi iz celice, ves divji obupa. Vse se pred celico in gleda tako žalostno v prazno sobo, kakor ne bi mogla gledati žalostna mati, ki vidi pred seboj prazno zibelko in mrtvaško krsto polno umrlih njenih otrok. Ne zine hesedice, le tunasem pretresi stražen zdihljaj njegove celo telo, toda bil je zdihljaj brez solz, kakor poletni bliski, ki ne povzročijo groma.

Ko pride zopet k zavesti, se vrže na postelj, se valja po njej in divje poljubuje mesto, kjer je deklica počivala. Potem se pa umari in leži nekaj minut, ko bi ga zapustilo zivljenje. Potem pa vstane, ves poten, omahujoč ter začne z glavo trktati ob zid z grozno natančnostjo urnega nihala s trdnim sklepom moža, ki je pripravljen, da si zbjije možgane iz glave. Končno pa pada v celico v omedlevico in oblez. Čez eno uro se dvigne in po rokah se splazi iz celice, ves divji obupa. Vse se pred celico in gleda tako žalostno v prazno sobo, kakor ne bi mogla gledati žalostna mati, ki vidi pred seboj prazno zibelko in mrtvaško krsto polno umrlih njenih otrok. Ne zine hesedice, le tunasem pretresi stražen zdihljaj njegove celo telo, toda bil je zdihljaj brez solz, kakor poletni bliski, ki ne povzročijo groma.

Ko pride zopet k zavesti, se vrže na postelj, se valja po njej in divje poljubuje mesto, kjer je deklica počivala. Potem se pa umari in leži nekaj minut, ko bi ga zapustilo zivljenje. Potem pa vstane, ves poten, omahujoč ter začne z glavo trktati ob zid z grozno natančnostjo urnega nihala s trdnim sklepom moža, ki je pripravljen, da si zbjije možgane iz glave. Končno pa pada v celico v omedlevico in oblez. Čez eno uro se dvigne in po rokah se splazi iz celice, ves divji obupa. Vse se pred celico in gleda tako žalostno v prazno sobo, kakor ne bi mogla gledati žalostna mati, ki vidi pred seboj prazno zibelko in mrtvaško krsto polno umrlih njenih otrok. Ne zine hesedice, le tunasem pretresi stražen zdihljaj njegove celo telo, toda bil je zdihljaj brez solz, kakor poletni bliski, ki ne povzročijo groma.

Ko pride zopet k zavesti, se vrže na postelj, se valja po njej in divje poljubuje mesto, kjer je deklica počivala. Potem se pa umari in leži nekaj minut, ko bi ga zapustilo zivljenje. Potem pa vstane, ves poten, omahujoč ter začne z glavo trktati ob zid z grozno natančnostjo urnega nihala s trdnim sklepom moža, ki je pripravljen, da si zbjije možgane iz glave. Končno pa pada v celico v omedlevico in oblez. Čez eno uro se dvigne in po rokah se splazi iz celice, ves divji obupa. Vse se pred celico in gleda tako žalostno v prazno sobo, kakor ne bi mogla gledati žalostna mati, ki vidi pred seboj prazno zibelko in mrtvaško krsto polno umrlih njenih otrok. Ne zine hesedice, le tunasem pretresi stražen zdihljaj njegove celo telo, toda bil je zdihljaj brez solz, kakor poletni bliski, ki ne povzročijo groma.

Ko pride zopet k zavesti, se vrže na postelj, se valja po njej in divje poljubuje mesto, kjer je deklica počivala. Potem se pa umari in leži nekaj minut, ko bi ga zapustilo zivljenje. Potem pa vstane, ves poten, omahujoč ter začne z glavo trktati ob zid z grozno natančnostjo urnega nihala s trdnim sklepom moža, ki je pripravljen, da si zbjije možgane iz glave. Končno pa pada v celico v omedlevico in oblez. Čez eno uro se dvigne in po rokah se splazi iz celice, ves divji obupa. Vse se pred celico in gleda tako žalostno v prazno sobo, kakor ne bi mogla gledati žalostna mati, ki vidi pred seboj prazno zibelko in mrtvaško krsto polno umrlih njenih otrok. Ne zine hesedice, le tunasem pretresi stražen zdihljaj njegove celo telo, toda bil je zdihljaj brez solz, kakor poletni bliski, ki ne povzročijo groma.

Ko pride zopet k zavesti, se vrže na postelj, se valja po njej in divje poljubuje mesto, kjer je deklica počivala. Potem se pa umari in leži nekaj minut, ko bi ga zapustilo zivljenje. Potem pa vstane, ves poten, omahujoč ter začne z glavo trktati ob zid z grozno natančnostjo urnega nihala s trdnim sklepom moža, ki je pripravljen, da si zbjije možgane iz glave. Končno pa pada v celico v omedlevico in oblez. Čez eno uro se dvigne in po rokah se splazi iz celice, ves divji obupa. Vse se pred celico in gleda tako žalostno v prazno sobo, kakor ne bi mogla gledati žalostna mati, ki vidi pred seboj prazno zibelko in mrtvaško krsto polno umrlih njenih otrok. Ne zine hesedice, le tunasem pretresi stražen zdihljaj njegove celo telo, toda bil je zdihljaj brez solz, kakor poletni bliski, ki ne povzročijo groma.

Ko pride zopet k zavesti, se vrže na postelj, se valja po njej in divje poljubuje mesto, kjer je deklica počivala. Potem se pa umari in leži nekaj minut, ko bi ga zapustilo zivljenje. Potem pa vstane, ves poten, omahujoč ter začne z glavo trktati ob zid z grozno natančnostjo urnega nihala s trdnim sklepom moža, ki je pripravljen, da si zbjije možgane iz glave. Končno pa pada v celico v omedlevico in oblez. Čez eno uro se dvigne in po rokah se splazi iz celice, ves divji obupa. Vse se pred celico in gleda tako žalostno v prazno sobo, kakor ne bi mogla gledati žalostna mati, ki vidi pred seboj prazno zibelko in mrtvaško krsto polno umrlih njenih otrok. Ne zine hesedice, le tunasem pretresi stražen zdihljaj njegove celo telo, toda bil je zdihljaj brez solz, kakor poletni bliski, ki ne povzročijo groma.

Ko pride zopet k zavesti, se vrže na postelj, se valja po njej in divje poljubuje mesto, kjer je deklica počivala. Potem se pa umari in leži nekaj minut, ko bi ga zapustilo zivljenje. Potem pa vstane, ves poten, omahujoč ter začne z glavo trktati ob zid z grozno natančnostjo urnega nihala s trdnim sklepom moža, ki je pripravljen, da si zbjije možgane iz glave. Končno pa pada v celico v omedlevico in oblez. Čez eno uro se dvigne in po rokah se splazi iz celice, ves divji obupa. Vse se pred celico in gleda tako žalostno v prazno sobo, kakor ne bi mogla gledati žalostna mati, ki vidi pred seboj prazno zibelko in mrtvaško krsto polno umrlih njenih otrok. Ne zine hesedice, le tunasem pretresi stražen zdihljaj njegove celo telo, toda bil je zdihljaj brez solz, kakor poletni bliski, ki ne povzročijo groma.

Ko pride zopet k zavesti, se vrže na postelj, se valja po njej in divje poljubuje mesto, kjer je deklica počivala. Potem se pa umari in leži nekaj minut, ko bi ga zapustilo zivljenje. Potem pa vstane, ves poten, omahujoč ter začne z glavo trktati ob zid z grozno natančnostjo urnega nihala s trdnim sklepom moža, ki je pripravljen, da si zbjije možgane iz glave. Končno pa pada v